

SPRIEVODCA

GEOPARKOM ZEMPLÍN

DRUHOHORY

Sprievodca Geoparkom Zemplín

Geopark zaberá prevažne oblasť Zemplínskych vrchov, ktoré sú situované v juhovýchodnej časti Slovenska. Horský celok vyčnieva ponad Východoslovenskú nížinu a po jeho obvode sa nachádza celý rad sopečných telies. I keď sú Zemplínske vrchy svojou rozlohou pomerne malým vyzdvihnutým územím, geologická stavba je veľmi zložitá. Rôzne typy hornín, vyskytujúce sa na povrchu, zachytávajú geologické obdobia od prvohôr až po súčasnosť.

Zemplínske vrchy v druhohorách

V druhohorách oblasť dnešných Zemplínskych vrchov poklesla do väčších hĺbok, čo malo za následok neprerušené usadzovanie hornín v plytkomorskom prostredí. Toto obdobie je zastúpené usadenými horninami – zlepenkami, kremencami, pieskovicami, ílovitými bridlicami, vápencami a dolomitmi.

Územie Zemplínskych vrchov a ich okolie bolo od konca druhohôr až do začiatku treťohôr súšou. Horniny v tomto období podliehali zvetrávaniu a erózii, ktoré boli riekami ďalej odnášané mimo pohoria. Aj keď sa mladšie druhohorné sedimenty v Zemplínskych vrchoch nezachovali, dôkaz o mezozoickom mori predsa len môžeme vidieť v okolí Ladmoviec.

Zemplínske vrchy z vyhliadkovej veže Tokaj

4.

Lokalita Ladmovce

V juhovýchodnej časti Zemplínskych vrchov vystupujú na povrch triasové horniny dokazujúce vtedajšie morské prostredie, ktoré sa v tejto oblasti nachádzalo približne pred 245 mil. rokov. V podmienkach plytkého okraja mora sa usadzovali najmä karbonátové (uhličitanové) horniny – vápence a dolomity.

Kameňolom na vápenec v Ladmovciach

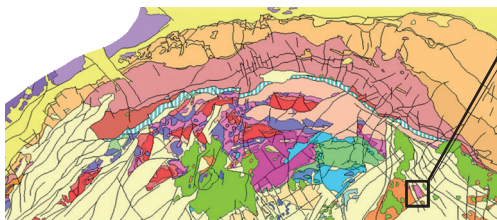
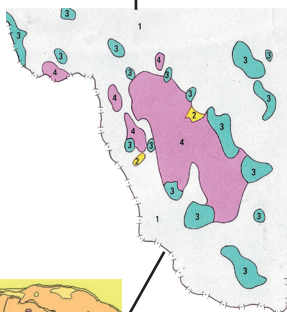
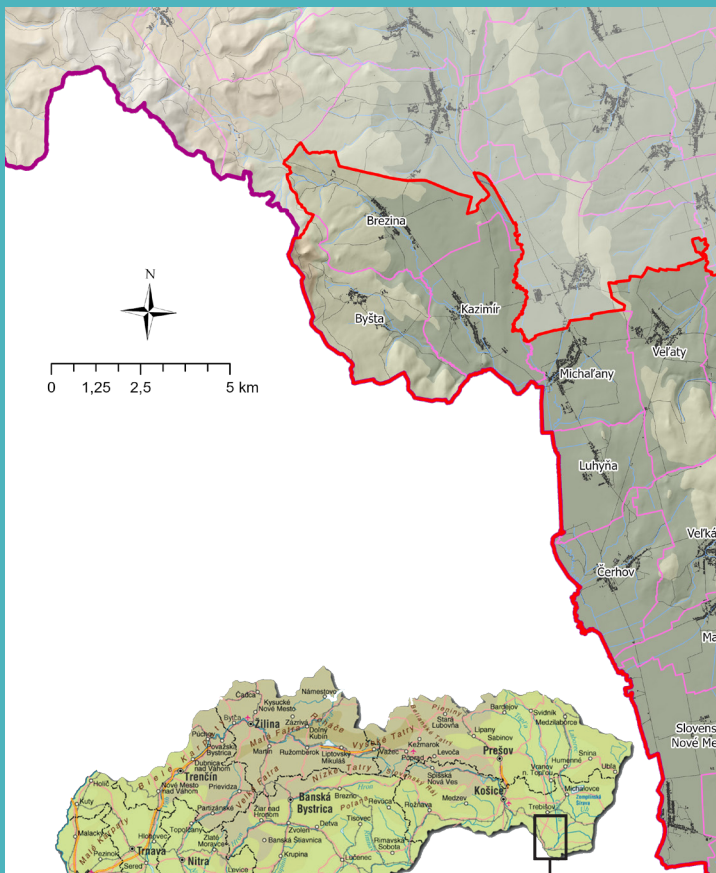

Kalcitová žila

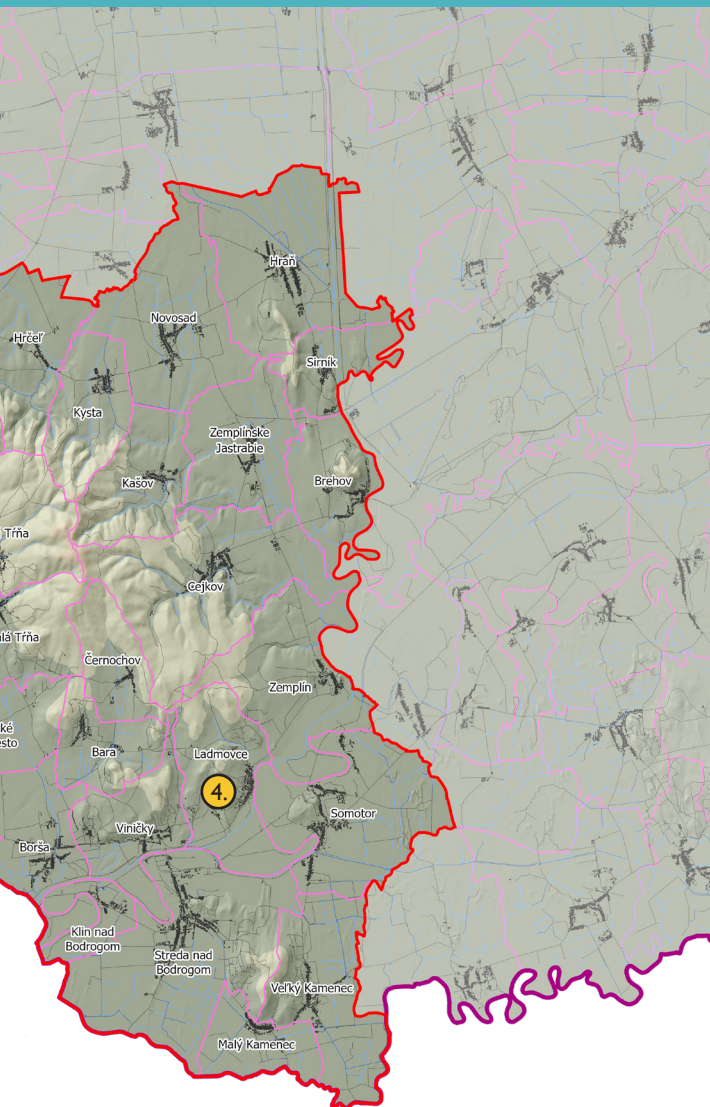
Vyskytujú sa tu však aj polohy slienitých a piesčitých bridlíc, kremenných pieskovcov a kremencov. Ako vo väčšine vápencov, aj v týchto sa nachádza organická hmota v podobe nahromadených schránok vápnitých morských organizmov (ľaliovky, dierkavce, lastúrniky). Sú však také drobné, že ich nemožno vidieť voľným okom, iba pod mikroskopom. V kameňolome v kopci Šomoš sú vápence prevažne sivej farby popretkávané bielymi kalcitovými žilkami. Tie často podliehajú skrasovateniu pozdĺž puklín. V dutinách i puklinách možno nájsť krásne kryštály kalcitu bielej až oranžovej farby.

Kryštály kalcitu

1. Sedimenty kvartéru (štvrtohory)
2. Usadené horniny (tretohory)
3. Sopečné horniny (tretohory)
4. Sedimenty mezozoika (druhoohory) a paleozoika (prvohory)

Geopark Zemplín

Tokajská 25/2, 076 82 Malá Trňa

+421 903 368 832, geopark.zemplin@gmail.com

www.geopark.sk | www.geoparkzemplin.sk

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SLOVENSKÁ
AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO
PROSTREDIA

SIET
GEOPARKOV
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY